

Sygn. akt I ACz 173/12

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Jan Gibiec
Sędzia SA:	Aleksandra Marszałek (spr.)
Sędzia SA:	Małgorzata Bohun

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2012 r. we Wrocławiu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **A. Ż. i S. C.**

przeciwko: **Wspólnocie Mieszkaniowej (...) nieruchomości położonej przy ul. (...) w O.**

o uchylenie uchwały

na skutek zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 29 listopada 2011 r., sygn. akt I C 612/11

p o s t a n a w i a: uchylić zaskarżone postanowienie, przekazując Sądowi Okręgowemu w Opolu do ponownego rozpoznania wnioski powodów o udzielenie zabezpieczenia i pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Opolu udzielił zabezpieczenia powództwa o uchylenie uchwały strony pozwanej w ten sposób, że wstrzymał wykonanie uchwały nr 01/10/2011 strony pozwanej, do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy.

Przytaczając obszernie treść uzasadnienia pozwu oraz odwołując się do przepisów art. 730¹ § 1 k.p.c. i art. 730¹ § 2 k.p.c. oraz art. 25 ustawy z dnia 24.06.1997 r. o własności lokali, Sąd Okręgowy uznał, że wniosek powodów spełnił przesłanki udzielenia zabezpieczenia, tj. uprawdopodobnienie roszczenia oraz uprawdopodobnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Według Sądu pierwszej instancji, „z treści zaskarżonej uchwały, porządku obrad zebrania oraz kolejnych dowodów wynika, że brak zabezpieczenia będzie skutkował naruszeniem praw strony powodowej i innych osób korzystających z tego prawa we wspólnocie wprost, a brak zabezpieczenia we wnioskowany sposób w sposób oczywisty uniemożliwi osiągnięcie celu postępowania, jeśli w jego trakcie nastąpi realizacja uprawnienia zgodnie z treścią uchwały” .

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyła strona pozwana, wnosząc o jego uchylenie i podnosząc, że zaskarżona uchwała obowiązuje, została podjęta zgodnie z prawem, nie narusza interesów właścicieli, a powodowie nie wykazali interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Zażądała też zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne, choć z innych przyczyn niż te, które zostały w nim wskazane.

Zgodnie z przepisem art. 730¹ § 1 k.p.c., udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Przepis ten określa tzw. podstawy zabezpieczenia, zwane też warunkami zabezpieczenia, które mają merytoryczny charakter. Podstawami zabezpieczenia są: 1) istnienie roszczenia podlegającego zabezpieczeniu; 2) interes prawny w udzieleniu (ściślej: w uzyskaniu) zabezpieczenia. Okoliczności te wymagają uprawdopodobnienia. Uprawdopodobnienie roszczenia w postępowaniu zabezpieczającym, przy uwzględnieniu treści przepisu art. 243 k.p.c. (zezwalającego na odstępstwo od rygorów przewidzianych w postępowaniu dowodowym), należy rozumieć w ten sposób, że uprawniony powinien przedstawić i należycie uzasadnić twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia. Uprawdopodobnienie dotyczy w praktyce dwóch aspektów. Odnosi się ono zarówno do okoliczności faktycznych, na których opiera się roszczenie i które powinny być przedstawione, a ich istnienie prawdopodobne w świetle dowodów oferowanych przez uprawnionego, jak i do podstawy prawnej roszczenia, która powinna być również prawdopodobna w tym znaczeniu, że dochodzone roszczenie znajduje podstawę normatywną. Roszczenie jest wiarygodne, jeżeli istnieje uzasadniona podstawa do przypuszczenia, że ono istnieje i jest wymagalne. Roszczenie powinno mieć również swoją podstawę prawną (choć jej wskazanie oczywiście nie stanowi obowiązku podmiotu ubiegającego się o udzielenie zabezpieczenia). Roszczenie nieznanujące uzasadnienia w normie prawa materialnego albo sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego nie może być zabezpieczone. Uprawdopodobnić należy nie tylko istnienie roszczenia, lecz i jego wymagalność. Uprawdopodobnienie może polegać na przedstawieniu dokumentów lub innych środków dowodowych, wskazujących na okoliczności faktyczne, z których wynika roszczenie (art. 243 k.p.c.). Uprawdopodobnienie jest słabszą formą od udowodnienia. Sąd nie wymaga na tym etapie postępowania, niepodważalnych dowodów istnienia wiarygodności. Jednak uprawdopodobnienie oznacza uzasadnienie zgłoszonych twierdzeń o istnieniu roszczenia, dające przekonanie o jego prawdopodobieństwie, a nawet pewność, będące wynikiem postępowania, zmierzającego do poznania rzeczywistości, ale bez zachowania szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym. Roszczenie jest zatem uprawdopodobnione, jeżeli *prima facie* istnieje znaczna szansa na jego istnienie.

Zaskarżone postanowienie zapadło w postępowaniu, w którym Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy, tj. nie dokonał oceny przesłanek zabezpieczenia. Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia Sąd pierwszej instancji ograniczył do powielenia stanowiska wyrażonego z pozwie, nie dokonując jego weryfikacji w oparciu o już przedstawione dowody oraz o przepisy ustawy z dnia 24.06.1997 r. o własności lokali (j.t. Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 903), określające zakres uprawnień i obowiązków właścicieli oraz dopuszczalność i podstawy zaskarżenia ich uchwał. Ocenę zaistnienia w sprawie przesłanek udzielenia zabezpieczenia Sąd pierwszej instancji ograniczył do stwierdzenia, że przesłanki te zostały spełnione. Skąpe w tym zakresie oraz bardzo lapidarne i ogólnikowe rozważania własne Sądu ograniczyły się do stwierdzenia, że: „brak zabezpieczenia będzie skutkowało naruszeniem praw strony powodowej i innych osób korzystających z tego prawa we wspólnocie wprost (bez wyjaśnienia, jakie prawa Sąd miał na myśli i dlaczego prawa osób trzecich miałyby być brane pod uwagę w obecnym postępowaniu), a brak zabezpieczenia we wnioskowany sposób w sposób oczywisty uniemożliwi osiągnięcie celu postępowania w sprawie, jeśli w jego trakcie nastąpi realizacja uprawnienia zgodnie z treścią uchwały.”

Zważyć należało, że udzielenie zabezpieczenia jest uzależnione od kumulatywnego zaistnienia przesłanek, określonych w przepisie art. 730¹ § 1 k.p.c., tj. uprawdopodobnienia roszczenia oraz uprawdopodobnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Obie te przesłanki muszą zostać zbadane przez Sąd w kolejności wynikającej z literalnego brzmienia przepisu art. 730¹ § 1 k.p.c. Istnieje między nimi nierozzerwalny związek, co z kolei oznacza, że dopiero wystąpienie przesłanki uprawdopodobnienia roszczenia rodzi konieczność zbadania interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Brak uprawdopodobnienia roszczenia wyłącza zatem konieczność i zarazem dopuszczalność badania interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Problem wyboru sposobu zabezpieczenia (art. 730¹ § 3 k.p.c.) staje się

natomiast aktualny dopiero wówczas, gdy Sąd ma pewność, że zostały spełnione przesłanki udzielenia zabezpieczenia, wskazane w przepisie art. 730¹ § 1 k.p.c.

Skrótowość rozważań Sądu pierwszej instancji oraz brak jakichkolwiek ocen i argumentów dotyczących spełnienia przesłanki uprawdopodobnienia roszczenia, prowadziły do wniosku, że zaskarżone postanowienie nie odpowiadało wymogom przewidzianym w przepisie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. i nie poddawało się kontroli instancyjnej. W świetle powyższych okoliczności, zdaniem Sądu Apelacyjnego, koniecznym stało się uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji w celu ponownego, prawidłowego rozpoznania wniosku na gruncie przywołanych przez ten Sąd przepisów, przy uwzględnieniu istniejącego w sprawie materiału dowodowego, treści samego spornego roszczenia, argumentacji powodów dotyczącej podstaw uchylenia zaskarżonej uchwały oraz podnoszonych obecnie przez obie strony okoliczności. Przewodniczący winien również zobowiązać stronę pozwaną do przedłożenia odpisu uchwały, określającej aktualny skład osobowy jej zarządu, celem zbadania, czy strona pozwana jest reprezentowana w procesie przez osoby do tego uprawnione (co powinien uczynić już na etapie doręczania stronie pozwanej odpisu pozwu).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę w zaskarżonym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji (art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd pierwszej instancji rozstrzygnie w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 108 § 1 k.p.c.).